

się toczyła w 1673 r. między Pacem a Tomaszem Żyżemskim podkomorzym Mińskim, o summy na Cholchlu i Grodku, jakoby zapisane testamentem przez *Katarzynę Żylińską Kiszczynę wojewodzinę Witebską*, żonę Żyżemskiego (Kiszczance) naówczas pannie, okazuje się, że wojewodzina Witebska testamentem zapisała pomienione dobra Żyżemskiej i innym osobom (jej siostram), ale później testament skasowała i cały dobytek swój zapisała na wieczność siostrzeńcowi swemu nieboszczykowi Frackiewiczowi wojskiemu Trockiemu ¹⁾.

kn. Fedor Żyliński	{	Semen Fedorowicz na Tułowie	{	Wasil	Iwan	Andrzej	{	Dorota
				1507—1528 ż. Hanna Borisówna dz. Rogowa	1541—1556 ż. Dorota Nikodemówna	1582 + 1602 marsz. Wiłkomierski ż. N. N.		
				Iwan	Nastazya	Jan 1595		M. 1 Radzi- miński 2 Szujski
				1508—1552 na Tułowie	M. 1 Wiszniewiecki 2 Sanguszko	ż. Chodkiewiczówna		Katarzyna M. 1 Ogiński 2 Kiszka

Żyżemski, (właściwie Żiżemski),

od miejscowości Żyżma nad rzeką Żyżmą w powiecie Lidzkim.

Kniaź Dymitr Hlebowicz Smoleński, starszy syn kniazia Hleba Swiatosławowicza Smoleńskiego, po zdobyciu Smoleńska 1395 roku, wspólnie z ojcem i młodszym bratem Iwanem wywieziony na Litwę ²⁾, pozostał w niej na zawsze. Według rodosłownych pozostawił dwóch synów, obu Iwanów, jednego z przezwiskiem Mancz, drugiego z przezwiskiem Szach; ten ostatni ma być protoplastą kniazów Szachowiczów ³⁾.

Kniaź Iwan (starszy) Dymitrowicz przezwany **Mancz**, będzie to niezawodnie *kniaz Iwan Dymitrowicz*, który w połowie XV-go wieku otrzymał przywilej na Bóbrk w Mińskim ⁴⁾. Pozostawił dwóch synów Michała Żyżemskiego i Iwana bezpotomnego ⁵⁾.

Kniaź **Michał Iwanowicz** według rodosłownych pierwszy od posiadanej miejscowości nazywał się **Żyżemskim** i miał być koniuszym w. ks. Aleksandra ⁶⁾; ostatnie nie sprawdza się. Nosił także patronimiczny przydomek **Manczycz** ⁷⁾. *Kniaź Michajło Manczycz* otrzymuje 1482 r. nadanie 5 kop z karczem Wasiliszkich i tyleż z myta Brzeskiego ⁸⁾, a w 1488 r. 6 kop z karczem Wasiliszkich i 7 kop z myta Brzeskiego ⁹⁾. W 1507 r. *kniaz Michał Manczycz* pozwał pana Wileńskiego kniazia Aleksandra Jurjewicza (Holszańskiego), o krzywdy i gwałty w dobrach posiadanych za przywilejami królów Kazimierza i Aleksandra, które produkował i obadwa zgodzili się na sędziów polubownych, którzy na grunt mieli zjechać i spór ich rozstrzygnąć ¹⁰⁾. W 1512 r. *kniaz Michał Iwanowicz Żyżemski* miał sprawę z kniazem Fedorem Iwanowiczem Jarosławiczem, o dobra Ostrowicze i Szoszno, zakończoną ugodą ¹¹⁾. W 1517 r. na skutek skargi marszałka ziemskiego, namiestnika Słonimskiego Jana Mikołajewicza Radziwiłła, że syn kniazia *Michała Manczycza Żyżemskiego*, *kniaz Daniel*, na publicznej drodze sług jego napadł i pobił, król wzywa przed siebie *kniazia Michała i syna jego Daniela*, a gdy ci nie stanęli, skazuje ich na zapłatę za głowę zabitego sługi ¹²⁾. Niezawodnie ten sam *kniaz Żyżemski* według popisu 1528 r. obowiązany stawić 8 koni ¹³⁾. Umarł około 1530 roku pozostawiając wdowę Annę, z kniazów Moszkowskich ¹⁴⁾. W 1533 *Anna kniahinia Michałowa Iwanowicza Żyżemska* zostawszy wdową, zapisuje Olbrachtowi Marciniowiczowi Gasztoldowi wojewodzie Wileńskiemu połowę jedną majątku ojczystego Komarycze na wieczność i 400 kop na drugiej połowie, oraz na wszystkich dobrach tak ojczystych, jak i po śmierci męża na nią spadłych ¹⁵⁾, co król Zygmunt potwierdza ¹⁶⁾.

¹⁾ S. 149 k. 93. ²⁾ Barch. kn I 107. ³⁾ Patrz wyżej str. 460. ⁴⁾ Z. 3 k. 48. ⁵⁾ Patrz wyżej str. 460. ⁶⁾ Tamże. ⁷⁾ Patrz niżej. ⁸⁾ Z. 4 k. 3. ⁹⁾ Tamże k. 38 od. ¹⁰⁾ Sierpnia 13 ind. 10 (S. 2 k. 29). ¹¹⁾ 7020 Marca 18 ind. 15 (P. 28 k. 19 od. i Z. 1 i 2 str. 18). ¹²⁾ S. 2 k. 243. ¹³⁾ P. 1 k. 7. ¹⁴⁾ Patrz wyżej str. 261. ¹⁵⁾ W Wilnie Lipca 24 i 25 ind. 7 (Z. 1 i 2 str. 209 i 231). ¹⁶⁾ W Wilnie Października 27 i 28 ind. 7 (1533, Z. 1 i 2 str. 226 i 229).